

СТАРМАЛИ

ГОДИНА VII.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се пиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Преглата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

Престо од стакла.

(Енглески проналазак при крају XIX. века.)

Ти енглески мајстори
Баш су ђаволани,
Направише, што се још
Нико не накани.

Неки Енглеz, шпекулант,
Фабричар приватан,
Направио престо нов,
Ни сребрн, ни златан.

Енглеz чува за себе
Сребро, злато суво,
За то је он престо тај
Од стакла надув'о.

Престо, људи, од стакла!!!
Risum teneatis!
И тај престо нуди он,
Наравски, не gratis.

Еуропске муштерије
Нису тако глупи, —
Ал индијски неки кнез
Хоће да га купи.

Ја за име кнеза тог,
Нећу ни да питам,
Доста да му то ново
Седиште честитам.

Још ако му ј' и устав
Од истог градива, —
Стаклен устав, стаклен престо,
То је згода жива;

Не може им наудит'
Ни десет пилића;
Трајаћеду вечито, —
До првог разбића.

Престо, људи, од стакла!!!

О Енглезу, враже!
Ту баш човек од смеја
Не зна шта да каже.

Кад то чују Французи
Једом ће да плаве,
Што се тај виц не роди
Из њихове главе.

Ако с' ово допадне, —
Не треба се дивит',
Век наш може и смешније
Јоште што доживит'.

Пође ли се правцем тим,
Нуто врага, глај га!
Гал ће правит' престоле
И од путортајга.

Ал би наш'о у Швајцу
Конкурента јака,
Ту би плели престоле
Од сувих брушака.

Дочује ли Америка
За те ствари лепе,
Та ће правит' престоле
И од шаргарепе.

Та би с' мода извргла
Ad absurdum смешна, —
Данаске је индустрија
Врашки изумешна. . .

Опусти ми, читаоче драги,
Што на глупост шалу надовеза',
И не криви мене лојалника,
Већ ти, криви онога Енглеза,
Што оваку прави керефеку
На помољу двадесетом веку.

Бамбуе.

Шетња по Новом Саду.

CLXXI.

Месојеђе су наступиле, те човек кад хоће да се разоноди и одмори, а он иде на игранку, да се целу ноћ врти у валцеру и грамблану, а од силних добровољних прилога, чисто смо већ постали зловолни. Боже мој, кад човек погледи на игранци оне силне и разне играче и играчице, које и иначе и из ван-балског живота познаје, а он мора да опази чудновате прилике: Многи младић, који се ослободио од солдачије због узаних и слабих прсију и м. лаксалих ногу, окреће се сад на балу по читаву ноћ на тим истим ногама и са тим истим прсима и задува се тако, како се при егзерциру и маршу никад задувао и уморио неби, јер при маршу свира војничка банда много спорије и умереније, него ли у „швелполци“ и валцеру. Многи ђаци, који су добили лекарску сведоџбу, да их професори због каквог органског фелера имају диспензирати од облигатне гимнастике, надокнађују сада ту пропуштену гимнастику у обилатој мери и не показујући играчицама својим оне лекарске сведоџбе. Многа госпођица, којој је због слабости очију забранио кућевни лекар, да при свећи не сме ништа радити, врти се у богато осветљеној дворани балској и не мислећи на оне велике лустере са стотинама свећа и исмевајући у себи све наредбе лекарске почињући од Ескулапа и Хипократа, па све до наредба каквог Пирошког берберина. У рештаурацији опет видиш многог седог и проседог оца, стрица или старијег брата, који је довео на игранку по коју играчицу из своје фамилије, те мора да их

чека до пет сахата у јутру при чаши вина а овамо је морао цели дан пре тога да стоји на ногама у хладном дућану или да тумара по снегу и блату по улицама, а и сутра дан га чека да то исто пре зоре започне или да иде на пут, па уместо да се оне ноћи одмара и крепи сном, а он се мучи и жмира будан у рештаурацији, квари стомак јелом и пићем у невреме, дражи живце црном кавом и гута целу ноћ прашину, влагу и отровну угљену киселину из побочне дворане и дим од дувана из рештаурације, па тако препуњен гада и отрова иде ујутру као попијен на посао и приповеда, како се добро ноћас на балу провео, како је друштво било „анимирано“ и веселе је трајало до зоре. Уз то је још и кеса прилично страдала. буђелар добио јектику а у Вертхајмову касу ушао дифтеритис.

Али само, кад смо се добро провели! Оно истина, да је човек са женом својом оно неколико гечери уместо да иде на сјајне балове, одседио код своје куће, те читао „Доситијева дела“ или „Савете мојој ћери“, могао би за оне новце што су му остали напунити комору пуну дрва или купити скроман и нов собни намештај или коју сигурну акцију, али шта ће му дрва, кад их не може јести, шта ће му нов намештај, кад ће и тај кроз дваест година остарити, а шта ће му напоследку и акције, кад ће их синови доцније будзашто продати па прокартати.

На позивницама на игранке, најбоље ми се допада клаузула: „Добровољни прилози примају се са захвалношћу“.

То би ваљало увести код свакога посла.

ШОДЛИСТАК

На Маскн-балу.

Прошних ферија сећаш једног' пријатног' дана са мојим старим колегом Лазом, те будући нам је тај састанак — од када школе свршисмо — био први, то се разговарасмо о свему, што нам се као ђацима — онако случајно — догодило. Питаше ме: сећаш-ли се тога и тога? — Сећам се одговарао сам му на многа питања; али било је и такви питања, на који му нисам могао одговорити, јер сам многе ситније догађаје већ позаборављао. — Опazio сам тада, да Лаза има куд камо боље памћење од мене, јер ми таде ређати и најмање ситнице, којих се ја „више и не сећам.

Сећаш ле се оног' „Маскн-бала“? — питаше Лаза. — Ја сам и на тај „маскн-бал“ заборавио био, али кад га Лаза помену повратише се на мах преставе, које су ми се тог вечера у глави појавиле; и ја — да их неби опет заменуо с другима — седох одма по одласку Лазином — да их побележим.

Било је то баш на покладе год. 188. у фебруару месецу; када се у К. спремаше велики Маскн-бал. Ја и Лаза имамо ту рђаву навику: да будемо у свакој чорби мирођија. Новаца смо тада прилично имали, али то није смео нико знати; особито чувасмо ту тајну од осталих колега да не би било „јакко изчезајет дим, да изчезнут“. Намислимо да се мало прогоропадимо. К. томе још обећасмо Јелки

и Марији, да ћемо — ако нам икако могуће буде, па ма и на две ноге — доћи. Новцем опскрбљени а обећањем обвезани, склописмо још у очи тога дана овај уговор: Лаза ће себи — будући је имао више новаца — купити „црног' домину“; а ја ћу навући његовог „черкеза“ ког' он имађаше једном на себи. Даље закључисмо: да се у потпуној гали у шест сати састанемо код Арсе бирташа.

Елем сутра дан после вечерња обучем ти ја Лазиног „черкеза“, те сам тако обучен чекао, да уплатим газдарицу која истом што није ушла. — Она сирота не слутећи ништа уђе у собу, те кад ме опази, повиче колико је грло ношаше. „Кеј си ђаво? — враги Вас дали, те Вас дали; кај делате ту?“ — Нек не кричију драга госпа! кајме не познају? — „Кај сте Ви драгец? нис Вас позвала бог и Богме.“

Кад сам тако уплашио газдарицу, кренем се Арсе бирташу; ту застанем и Лазу, па заједно пођемо у „Велику кафану.“

Кад уђосмо у салу опазих, да нисмо баш најгори, јер „многе“ пратијаху испитујућим погледима два витка стака, којима смо ја и Лаза заповедници били. Но ми се баш слабо освртасмо на те погледе; наши су погледи нешто друго тражили и да нам је ко у очи погледао, могао би лепо опазити, како се оне засветлише — када у једном куту опазисше, где седе наше „битивимајуће.“ — Прићем полако Лази и шапнем му: е су реч одржале. Пред нама је стајао неки широких леђа „Кара Мустафа“ иза нога сам лепо опазити могао, како Јелчини погледи лете (Јелка је

WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

Тако на пример:

— Мајсторе, пошто су ове чизме?

— Осам форината, а „добровољни прилози примају се са захвалношћу“.

Или (на суду):

— Ви сте, господине уредниче српских новина, осуђени на годиву дана затвора и 500 ф. глобе, а „добровољни прилози примају се са захвалношћу,“ и молимо да „у што простијем оделу изволите доћи, а ако немате, ми ћемо вам већ дати нашу униформу.“

Или у порезном звању:

— Молим колико ја имам још да платим порције?

— Још 17 фор. 36 новч. а „добровољне прилоге примамо са благодарношћу.“

И тако даље „с градијом у бесконачност“!

Но као што видите, ја сам почео с веселом „игранком“, па сам дошао до веселе „порције“. Ал ако ћу ја и даље тако доводити најразноврсније ствари у неку свезу, које и нема, онда би могли отуд највећ несмисли изићи. Јер кад се „игранка“ са „порцијом“ може довести у свезу, онда би по тој логици могле постојати у свези „свилене хаљине“ са „банкротством“, „валцер“ са „јектиком“, „калуђери“ са „пијанством“, „Видело“ са „мраком“, „владике“ са „Чивутима“ и т. д. а сваки ће увидети, да су такве свезе неприродне и да ту нема логике ни за по крајцаре шајва! А без логике не ћу даље да пишем, јер се бојим да ме когод не метне у „Стармали“, или да „Стармалов“ Metteur en pages не стрпа случајно уву „Шетњу“ под рубрику „Бубњуотека“. **Аб.**

У Ш Т И П Ц И

△ Николу Христића зову његови „човеком од акција“. Само да не буде с тим акцијама као са акцијама „прве српске банке“.

§. Старчевићјанци се труде да привуку к себи Мразовићевце. Мени се чини да је цео изображени свет према гробим Старчевићјанцима — мразовићевац.

○ У нашем позоришном здању преставља се сада дању неки „циркус бубва“, са доиста правим бубвама, а за који дан почињу у вече преставе позоришне наше дружине! — Но циркуска управа уверава позоришну публику, да је сигурна од дезертера.

□ Захар и Калабар (посланици хрватског сабора) заузимају се да врбују што више чланова у Старчевићеву сранку. Лако је погодити, за што су баш њих двојицу изабрали: Захар је на латинском језику — шећер, (дакле је слатак на језику,) а калабар је апотекарско средство, на које се скупи зеница у оку, те човек обневиди. (А таквог онда можеш водити куд год хоћеш!)

= Ако Старчевићева сранка доиста отме маха на хрватском сабору, онда би требало идуће сезоне сазвати сабор тај на Сивачкој чарди.

+ Што не могаше да учини карловачки сабор,

као малко — само за по' мала прста — волела Лазу) — преко целе сале, те се најпосле на мени оставише. (Она је сиротица мислила од мене да је Лаза; јер ја сам као што је познато, обукао његовог „Черкеза,“ у ком' је он већ имао част показати се пред Јелчиним очицама.) Лази баш не бејаше право, што ме Јелка онако милокрвно погледаше, ал' ствар је већ почела ићи својим током; — па сад се, бар до никле, мора трпнати.

Музика засвира. Ја останем за часак на своме месту — Лаза међу тим потрчи к Јелци; но ова кад га опази, баци очајања пуне погледе на мене — из којих сам могао читати, е на мене очекује.

Међу тим је Лаза већ доспео до „ње“ и тријумфујући, понуди јој руку. Она мислећи од Лазе, да сам ја, одбије понуду, те тако кошар, који се над нама витлаво, спусти се полако на Лазина леђа. Лази сад истом пуче пред очима, те и сам пристаде да шалу збијамо. —

Остави се Јелке, па се прихвати белих ручица м. . . е Марије. Нисам ни ја баш дуго премишљао већ приђем Јелци, где ме дочекује већ пружећи ручице „њене.“ У игрању шапташе ми Јелка: „Данас, си нешто невесео“ — јеси ли болестан „злато моје.“ „Еј св. Амброзије. Како ћу јој одговорити? Елем ја морам у помоћ позвати сву моју ђачку промућур ост те јој као Лазиним гласом одговорим: да ме боле на левој страни крај срца . . . . Кад сам опазио, да ме није познала, окуражим ти се ја, па јој — малко — стиснем леву ручицу, здраво мало.

Шта ћемо ако дознаду? запитам Лазу.

Ништа — а и треба да дознаду; јер н. пр. ја сам могао те хаљине продати каквом шустеру, те би онда твоју ролу одиграо „он“, е то би за мене страшно било.

Забављајући се тако опазих, да велика и мала сказаљка на сахату показује „један“ — дакле наступа крајње време, да маску скинемо.

Ваш одиграсмо — сада се баш не сећам шта, само знам да није било кисел воде — те се шетасмо по сали; ја с Јелком а Лаза с Маријом. „Злато моје“ скини маску шапташе Јелка, — ја почех полако образину одрешивати, кад исто чух и за нама: Еј св. Акакије! таквога „шпаца“ још нисам доживео. Колена су ми клецала, мрави су ме подилазили, крв ми појури у лице и не знадох шта се за мном збива — тек кад к себи дођох опазих, како ме оштро гледе два ока Јелчина. У тој забуни оборих очи у патос; али ипак не могах срцу одолети да — макар најмање погледам Лазу. Куражи сам још толико имао, те мало — само за један милиметар — окретем десно око и леви брк, те га погледах. Лаза се сав од главе до пете у преподобио и ако сте кад видели обареног рака, ето тако изгледаше он. Страшна обмана прошапташе наше „битиимајуће“ па изчезнуше испред нас јакоже дим.

После такве лене забаве и каде се тако наједисмо, да нам је све зној са чела капао, а грло се осушило, да не могосмо ни беле проговорити — не могосмо а да не сврнемо к нашем „доктору медицине“ Арси бирташу, који такве болести изврсно — па и на одплату — лечи. Арса је једну по једну пилулу метао на сто.. наједаред после

па ни комесари, то учини суспендовање плате у Вршцу! Морал се и за друге случајеве и сам казује.

□ Никола Христић наређује, да се генералштапско тело у Србији има од сада звати капларштапско.

△ О св. Сави држане су свуда по српству толике „Беседе, да наши свештеници већином не нађоше за нужно, да и они тога дана у цркви „Беседа“ држе.

□ Министар Стојан се једи, што он није дошао на ту женијалну мисао, да обустави излажење „Просветног гласника“, него тек његовом после доватељу допаде та слава.

△ Св. Сава изјављује у небесним новинама, да су колајне св. Саве без његовог знања и допуштења пораздаване на земљи.

† Каплар Никола Христић салутира по дужности не само министрима аустро-угарским него и сваком велбабу овдашњем.

⊙ Београдски министри праве уговор са власником „Циркуса буба“ да им овај неколико хиљада бува дресира за добре шпијуне. Оне се лако свуда увуку и прикрију.

Аб.

неколико таквих пилула осетисмо, како нас поче неки помирљиви дух облетати, те с тога намислимо, да се још те ноћи помиримо са нашим „битигмајућим“.

Но пре него што тај спасоносни пут предузмемо; допири ветар и Милоша Свирчевића, те тако скупа кренусмо под прозоре наших милих и драгих. —

Све спава — нигде живе душе, само где где на коме ћошку можеш опазити по коју тавну сенку, а то су „полицаји“ који нам више пута „хака главе дођу“ „Само тијо“ — шапташе Лаза, када стајасмо под прозорима Јелчиним — а Милош међу тим поче тихо гласовито извијати арије од песме „Тијо ноћи“. Ја прихватим песму својим басом, а Лаза — ама није да баритонише, него све ве-зе. Када ту песму отпевасмо, чусмо где се један прозор — и то ако се не варам баш онај — где Јелчина мати спаваше — отвара; и нешто прилично у бео папир умотано, паде у снег. Милош шчена умотач и мету га у џеп. Осећасмо се врло благодарни на баченом умотачу, те почесмо по ново певати песму „Пред твојом сам ево кућом.“ Баш бејасмо у половини песме кад наједаред чујемо неки храпав глас, који нас у име параграфа тога и тога, опомињаше да се кући разилазимо.

На ове речи стражарева ја сам велику пажњу обратио, јер знам да иза тога долази дебљи крај; али Милош! часни га потро — тај се не даде ни осолити, већ још живље настави започету песму.

Моје очи беху упрте у стражара, који је ту неко време стајао (ваљда му се допала наша песма) те сам тако могао опазити, кад он извади нешто из џепа — звижну — и у тај мах опколе нас неколико стражара . . .

Ђира. Даклем „Видело“ сад тек на ново почиње да брани своје негдашње двогласнике.

Спира. Сигурно се нада онет таким изборима, па оће у напред да их оправда.

Ђира. Кад је реч о двогласцима збиља, како ти се допада избор у вељунском срезу, који је учињен једногласно?

Спира. Мени је срце на мери кад чујем таку слогу Ал „Видело“ ће нам рећи, срам вас било, недоследници, ви нас корете због двогласни избора а код вас бивају и једногласни.

Ђира. Но, но; ал између њихових двогласних и наших једногласних избора биће нека разлика, јà!

Ђира. Кажи ти мени, да ли је строгост Христићева у Србији, начинила колико толико реда.

Спира. Мора се признати да је под њима заиста неки ред учињен.

Ђира. А какав ред?

Спира. Сви они, који су на смрт осуђени и пушкарани, закопани су у једном реду. — Даклем ипак се дошло до неког реда.

Ђира. Али здраво жалосног.

Е! сила бога не моли, већ путуј игумане — у магистрат. Ми као господа ђаци напред а ради наше сигурности да нас не би нестало пратише нас стража. Милош нас је путем храбрио, да се ништа не плашимо, јер он је већ измислио план по ком' ће мо се избавити. Када ступисмо у једну собу магистратску седе она крешталица те нас поче испитивати, најпре Милоша.

Како се Ви зовете?

Марко Шлингерај — одговори Милош,

А шта сте Ви?

Опанчарски помоћник — код Цви . . . а на Гази.

Тако је исто и мене питао, те сам био присиљен тада први пут мало лагити. Са Лазом је мало теже ишло — био је мало упоран; али шта човек неће за слободу учинити; тако је и он за љубав слободе баш онако поштено слагао. — „Сутра у девет сати у суд, а сада „марш““ сваки у свој кревет“ — блажени измицајушчи јако ти у-текоша.

Када ту беду скинусмо с врата кренемо у квартире но били смо љубопитљиви, шта је у папиру. Отворимо га — кад тамо, а оно све неки делови ћурећи и гушчији батак. Гледајући у то сетисмо се, да нисмо баш ништа вечерали — јер су нас смели стражари Испод гушчијег батака нађосмо једно парченце „цедуље“ где је писало: „Увреда је велика, стога Вам за ово вече опростити не могу, него дођите и сутра на певајте уз пркос злотвори-ма а сада спавајте и о мени сањајте (ово је све само за Лазу важило). — Послушасмо глас тих речи, и одосмо спавати. —

У Т.

С. Радић.

Буна. Каква је то хартија у твојој руци?

Шука. Та неznam ни сам. Ево је наћох овде на путу.

Буна. Дед да видим (чита:) „Божјићни поздрав“. Скица. — У уводу себе дизати у небеса — за тим

се пренемати као преклана овца — одмах за тим описати себе као мученика за своју паству — изгредити најцифрастије све народњаке — завршити уверавањем да Бог тако исто мисли, као што се у „поздраву“ говори — још неколико пута опаучити капутлије и додати напоследку један рогати богослов“.

Шука. Па разумеш ли ти ту штогод?

Буна. Ја богме ни речи. А где си ти то нашао.

Шука. На Банстолу.

Аб.

П у с л и ц е

Стадлер, — то је баш zgodно име за арцибискупа; само кад би остао при своме стаду, кад се не би бринуо за туђе.

Кажу да ће та скупштина у Београду бити избрани људи без боје. Ми се с тиме потпуно слажемо т. ј. ако се то овако разуме: људи без боје = људи који се не боје.

Али ако се то разуме да ће доћи они људи који су од [стра изгубили боју на лицу, — онда се тек сад може у Србији певати оне песме: „Наши дани све су блеђи.“

Једно је што нам још лије наде (и то киселе) — кажу да се сада у Србији производе лимункови. Ако народ ништа друго не жели само лимунове, онда може потпуно задовољан бити.

Сад опет кажу да ће се скупштина у Нишу држати: Ту треба само једно тврдо слово па да од Ниша постане ништа.

На новој жељезничкој станици у Карловцима не пише ништа друго само: KALOCZA. — А шта не кажу таки Калоча, кад ми и тако знамо какав архијереј ту живи.

У Шотланду је пре кратког времена падала киша са рибама. То је баш лепо. Само што таку кишу не би требало звати кишом, него рибњом чорбом.

У Н Саду изишла је једна књига, која нас учи како треба да пишемо „Либсбрифе“ Штампана је у оној штампарији, у којој обично протосинђел Радић

своја дела штампа. Даклем. — хм; — ко зна . . . има људи врло свестрано изображени.

У Енглеској сад има и женскиња ватрогасица. Млади Енглези биће задовољни ако Енглескиње само ону ватру погасе, коју сами и запале.

После божића.

А што си ти, чедо моје тако снужена? запитаче мајка своју ћерку од петнаест година.

— Е мати, ја сад видим да ти мене ниси добро васпитала Баш ме је срамота што сам така незналица.

— А по чему си ти тако велика незналица?

— Како да нисам! Та ето, слатка мамице, ја не знам ни шта су то „галантне вечери“; ни шта су „удварачи“, ни шта су „обожатељи“.

— Та то и не треба да знаш. Али где си чула ти те речи, тако ти имена божија?

— Па чула сам их у цркви, на божић, кад се читао патријархов поздрав.

Мајка пољуби своју невину ћерку. Ћерка се опет развесели — али мајка се сад снужди. Јуче сам је питао, што је тако забринута. А она ми одговори:

— Еј тешко си га мени, кад своју ћерку више ни у цркву пуштати не смем.

Наше мишљење.

Познато је да данас, у очи избора на скупштину у Србији нема ни слободе штампе, ни слободе збора ни договора.

Само се једино „Видело“ сме разбацивати, грдити, претити, са неким светом у ветар полемисати и друга булазнења штампати.

Ако се у Србији држи, да је већ доста по новинама писано и да већ свако може своје мишљење имати и без јавних органа и без збора и договора, — онда бар дајте у неслободи једнакости. Запитите и „Видело“, бар док не прођу избори и скупштина.

То је најмање што се може искати.

Посланица

католичкој браћи у Босни.

Драга браћо!

„Si cum Jesuitis itis, non cum Jesu itis. Si cum Jesu itis, non cum Jesuitis.“

Ову изреку нисмо ми сад измислили; њу су рекли одавно други људи и то не православни, него поштени и увиђавни католици; а ми је радо потписујемо и вама је на промишљање шаљемо.

„Стармали“
са својом публиком.

Пас и Pass.

(Из старих времена).

Србин Горњанин у Панчеву хтео свој пасош за Србију да продужи, јер му је истекао трогодишњи рок. С тога дође варошкоме бележнику, онда званом „штатшрајберу“, који је српски баш онако по швапски умео да говори.

Замоли га дакле за нов пасош.

„Шрајбер“ се продере на њега:

— А ди твој стари пас, ту шверцер!

Под „пас“ разумевао је госп. штатшрајбер стари пасош (Pass), Горњанин пак разумео је, да га господин пита за његовог пса, који га је збиља вазда пратио при шверцовању, те одговори:

— Господине, пас је остао код куће.

— Но, идиш одма и донесиш твој стари пас.

— Ал', господине, молим . . .

— Нике молим, одма идиш . . .

Горњанин шта ће, него оде кући и веже свога пса, па хајд' у мајстрат. Кад дође остави пса у ходнику и оде г. штатшрајберу да јави, да је пас ту, на што се г. штатшрајбер продере:

— На, па ди је?

— Та, господине, ево га напољу.

— Таки да си га донела унутра!

— Хо, господине, ко ће га врага носити, ући ће он и сам! Те не имајући куда отвори Горњанин врата и уваби свога пса.

Кад виде г. писар грдно беловину скочи на сто, те стаде викати:

— Хинаус, керл, мит дем хунд! Напоље!

— Па, господине, ви сте рекли да га доведем.

— Река сам пас, а не псат! Напоље идиш и донесеш пас на папир!

— Но мај! Кад да му га још донесем и на папир! Ратос ти и пасоша!

И мој Горњанин оде кући и не добивши шта је хтео.

Б. С.

Неће да зна за потомке.

У једноме врту

Ове речи стоје:

„Чувајте, за себе,

И потомке своје.“

Дође и грк-Тома

Па те речи штије, —

„За потомке“ — вели

Ни бриге ти није;

Зар ми да се за њих

Бринемо још данас!

А де, шта су они
Учинили за нас?!

К.

Пред судијом.

Судија. Колико имаш година?

Оптужени. То вам не могу баш на цигурно казати. — Али чекајте, чекајте, — кад сам први пут крао било ми је 13, кад сте ме први пут затворили било ми је петнаст година; а оно друго све имате ви у вашим протукулима, па можете израчунати

Лепо печење.

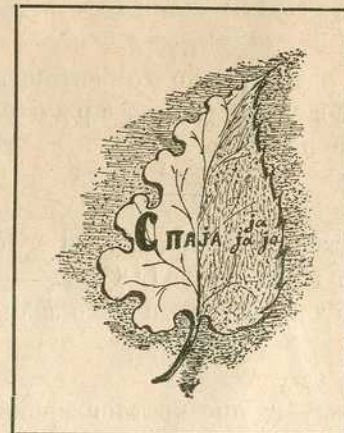
У Пекингу позове неки богат Хинез једног Енглеца на ручак. Хинез је хтео да се покаже, за то је спремио сијасет божи разних јела. На послетку дође и неко печење. То печење Енглецу није се свидело; помишљао је да ће то бити печена мачка, јер је чуо да се од Хинеза може човек и томе падати. Зато није хтео да окуси, док не буде на чисто у томе питању. Али малер је био што гост није знао ни речи хинески а домаћин опет ни речи енглески. Али се Енглец ипак досети, пружи прстом на печење и питајућим гласом рече: „Мија о?“ — Домаћин мапу главом у знак одрицања па му одговори „Вау, вау!“

Промућурна жена.

Већ је сунце високо одскочило било кад се господар Марко из сна пробудио. Кад виде колико је сати поче љутито викати на своју жену: За бога жено, јесам ли ти казао да морам у пет сати на пут а ево сад је већ седам. Рекао сам ти да ме пробудиш, па што ме ниси пробудила?

Жена се одговарала овако: Чекала сам док престанеш хрвати; јер док си хркао бадава би ти говорила да устанеш, — не би ме чуо.

Р е б у с

Имена решача штампаћемо у броју 4.

Одговори уредништва

Ариљад. Што сте нам послали то не би ширу публику ни најмање заинтересовало ни по предмету, а још мање по изради. Уздигните се из ускога круга ваше нај-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

ближе околице, — можда ће вам онда боље за руком тоћи. Преподобна „оклагија“. Од саме лакрдије не види се никаква цел, а од ситна и рђава рукописа једва прибрасмо измучене очи.

„Садашњост“. Ма да не кажете, видимо да је превод. А што сте хтели да покрбите, тиме сте баш све покварили. Некима. На веће саставе одговоримо док их прочитамо.

Нове књиге

Послате уредништву на приказ

Црногорка. Лист за књижевност и забаву. Уредник Јов. Павловић. Излази на Цетињу недељно једанпут. Годишња цена за Аустро-Угарску 6 фр. (3 ф. 1 ф. 50.) За Србију 20 дин. (10 б. дин.)

Садашњост. Недељни лист за просвету, привреду и забаву народну. На год. 3 фр., на 8 мес. 2 фор. на 4 мес. 1 фор. Излази у Кикинди, штампарија Јов. Радака.

Српски Забавник, издаје и уређује га Душан Роговић. Излази у Загребу трипут месечно. Годишња цена 4 фр. Календар са Шематизмом краљевине Србије за год. 1884. у Београ. Издање и штампа кр. срп. држ. штампарије. цена 2 и по динара.

Књижевни оглас

Изашао је 1 број

„ЦРНОГОРКЕ“

и у њему се налази ово:

- 1) Из пресама једног пропалог пјесника. Од?
- 2) Мозак и срце у књижевности. Пише Јован Павловић
- 3) Станко и Хајка. Црногорска легенда. Спјевао Ј. Поповић-Липовац.
- 4) Милош од Поцерја. Приповијетка из народног живота. Пише Симе Матавуљ.
- 5) Натписи на неким старим Србуљама у ризници цетињског манастира. Саопштио Марко Драговић
- 6) „Балканска Царица“. Први пут представљана 2. Јануара 1884.
- 7) Књижевни преглед. (Учена друштва).

„Црногорка“ лист за књижевност и забаву, излази под мојим уредништвом на Цетињу сваког четврта на цијелом табаку.

Стаје за Црну Гору, Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину: на годину 6 фр., на по год. 3 фр., на три мјесеца 1 ф. 50 и. За све остале земље: на годину 20 франака, на по год. 20 франака, на три мјесеца 5 франака.

Нови претлатници могу још добити 1.ви број. Цетиње, 14. Јануара 1884.

Јован Павловић.

доноси у својем првом броју за 1884. ове чланке: 1. При ступању у нову годину, (песма са сликом), од Чика Јове. 2. Бранкове смрзнуте ручице, — приповетка од Браца Мите. — 3. Не би човек веровао! 4. Знали би и ми тако, (песма са сликом.) 5. Нешто мало о петролеју (каменском уљу). 6. Рачунске игре. 7. Српској мајци, песма од К. Р. Јовановића. 8. Па-

чија школа, песма са сликом). 9. Спаљивање мртваца код Хиндуанаца, (са сликом). 10. У очи нове године (Андерсенова прича) од Св. 11. Исланд, од В. Ј. Јанковића. 12. Овејана зрнаца. 13. Очараоци змије, (са сликом.) 14. Стогодишњица ваздушних балона, од В. 15. Лажа и паралажа. 16. Питалице рачунске. 17. Даштања. 18. Чика Јовина пошта. 19. Новије књиге и листови.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien, IX. Porcellangasse Nr 56. — „Невен“ чика Јовин лист, излази двапут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. За Србију и Црну Гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шаље се на адресу: Штампарије А ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

НА

„ГЛАС ИСТИНЕ“

ЛИСТ ЗА ДУХОВНЕ БЕСЕДЕ, ЖИВОТОПИСЕ И СТАРИНЕ уређује Ђорђе Рајковић,

излази два пута месечно, сваког 15-ог и последњег дана у месецу, на читавом табаку 8 страна велике 4-не. Цена је листу у Аустро-Угарској 2 фор. на целу годину, 1 фор. на пола године, а само 50 новч. на три месеца, за Србију и остале крајеве српске цена је годишње 5 динара или 2½ динара на пола године. Ово је цена тако малена, да га и најспромашнији држати може. Ми се дакле обраћамо на све слојеве народа нашег, наиме: на црквено-школске општине, г. г. свештенике и учитеље народне, г. г. трговце и за натлије, као и на вредне и свестне економе наше, који ће у овоме листу сваки по нешто за себе наћи, молећи их, да нас предплатом својом подпомогну, како би племенитој задаћи овим листом што боље одговорити могли.

Наше вредне и родољубиве скупљаче предплате учтиво молимо, да се и овом приликом својски потруде, те да нам по могућству скупе што већи број предплатника, на чему им, уз топлу захвалу нашу, врло радо дајемо 10% од скупљеног новца или сваки 11-ти примерак листа бесплатно. Администрација „Гласа Истине“ у Н. Саду.

ПОШТОВАНОЈ ПУБЛИЦИ.

„СРПСКОГ ГЛАСА“

Почетком нове године учинили смо промену у издавању овог листа. Место двапут преко недеље, излази „Српски Глас“ само један пут, и то сваке недеље. Досадањи одзив читалачког света српског на ово наше подухеће није био такв да би се могао човек издључиво том послу одати, а сву приватну бригу своју на страну метнути. То је управ главни узрок због чега морамо издавање листа свести на једанпут преко недеље.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Међутим држимо, да ћемо и овим начином послужити потреби српској у овој земљи. За оријентовање нашег света довољно ће бити наше расправљање дневних политичких питања и један пут преко недеље. Ми ћемо сва та питања која на ред по току догађаја долазила буду, најљубиво пратити и трудити се, да их нашем свету у јасној и разветленој слици представимо.

Што се тиче органа српске странке у троједној краљевини, то мислимо да је данас после организовања српских заступника на земаљском сабору орган те странке од преке потребе. Но сада оснивање тога органа не може бити посао појединог човека, него је дужност читавог српског друштва, а наиме оних који су од народа изрично позвани на јавни рад. Док тога органа не буде наш ће лист настојати да буде веран израз српске мисли и српског осећаја у овој ужој нам домовини. Међутим овде у напред изјављујемо да ћемо оснивању српског органа у овој земљи радо и искрено на сустрет изићи, па ако буде морало бити, ми се тога ради нећемо жацати ни личних жртава и прегоревања.

За овај мах молимо досадање претплатнике наше, да нам и на даље своју потпору не ускрате и да овај лист у своме кругу својим пријатељима и знанцима својски препоруче. Ми ћемо се пак од своје стране трудити, да свежином и богатством садржаја оправдамо и заслужимо то заузимање њихово.

Према промени у издавању, промењена је и претплата листу. Цена је ова:

За аустро-угарску монархију и Босну Херцеговину:

на годину — — — 6 ф. а вр.
на по године — — — 2 „ „ „ 50 н.
на четврт године — 1 „ „ „ 30 „

за стране земље:

на годину — — — 5 ф.
на по године — — — 3 „
на четврт — — — 1 „ 50 н.

Огласи, претплата као и наплата огласа молимо, да се упути на администрацију, а дописи и остало, ште се односи на садржај листа, на уредништво.

У нади, да ћемо дочекати леп одзив нашег света, бољи од досадањег, ми не губимо веру и уздање у себе и у народ, којег смо члан, и постојаћемо још и на даље на овом месту, које је колико мучно, толико и пуно одговорности.

У Руми 2. јануара 1884.

Уредништво „Српског Гласа“.

ОГЛАСИ.

ПОМОДНА-ГАЛАНТЕРИЈСКА ТРГОВИНА
СТЕВЕ ДИМИТРИЈЕВИЋА

„код златне кугле“ у Н. Саду
препоручује за наступајућу

БАЛСКУ СЕЗОНУ

ВЕЛИКИ ИЗБОР

СВЕ БОЈЕ АТЛАЗА, БРОКАТА, САТЕНА, ТАРЛАТАНА

НАЈНОВИЈЕГ ЗА БАЛСКЕ ХАЉИНЕ ФРАНЦУСКОГ КРВПА

У БОЈАМА: РОЗА, ПЛАВО, БЕЛО И КРЕМ,

даље: МОЛА, КРЕПЛИСА, СВИЛЕНИ и АТЛАСКИ ПАНТЉИНА,

У СВИМА БОЈАМА ЧАРАПА, МАРАБУ, ЛЕПЕЗА.

ЦВЕТА: ГАРНИТУРЕ И НА КОМАД,

огртача-, крагнова, мидера, мириса, пудера, бели
ношуља мушки и поша.

Поруке са стране извршују се брзо најсолидније,
са најнижим утврђеним ценама.

УЖАСНА КАТАСТРОФА

У Назамичиоли.

16. (28.) јула швајцарски је творничар сатова Јован Демус из Шо-де-фонда

на Искији засут

и тако у 41-ој години живота удавивши се нашао смрт. Поред свег истраживања намештенога куратора Ђакома Булагија из Напуља, не моглоше се изнаћи нит сродници нити други какви по праву наслеђеници, и тиме припада сво имање држави. Једну пошиљку, која се састоји из 2463 ком. правих швајцарских сатова и златних украса, која је била за Ориент опредељена и транспортирана за Беч морао је шпедитер гд. Фрања Ревочио 7. августа по р. к. обуставити и та је пошиљка комисијоној трговини сатова и златне робе 15. октобра о. г. по р. к. предата с том погодбом, да сву робу распрода по цену којом ће се подмирити само трошкови поштански и ђумручки, дакле готово ба да ва, да би се могло спровести решење оставине што пре. Сви су сатови репарирани тако, да иду на минуте. Само фини заклонци ових сатова и елегантан фасон украса вреде толико, колико се за цело иште.

350 ком. цилиндер цепних сатова од финог франц. златног дублеја или посребрњеним никл заклонцима, фино гравирани и гуилоширани, са позлаћеним ланцем, златна фасона, репарирани, да иду на минуте. Све заједно само ф. 4.95. То исто од правога, 13 лоти тешкога сребра од ц. кр. аустр.-угар. пунцирског звања опробано и позлаћено ф. 6.50. То исто од злата од 14 карати од ц. кр. аустро-угар. пунцирског звања опробано, пређе ф. 45, сада по нече. цену. од ф. 17.

250 ком. анкер сатова од финог франц. златног дублеја или посребрњеним никл заклонцима, фино гравирани и гуилоширани, што иду на 15 правих рубина, са прецизном машином, сказаљком за секунде и дивним ланцем, фино репарирани, само ф. 7. — То исто од 13 лоти тешкога сребра од ц. кр. аустро-угар. пунцирског звања опробано позлаћено, само ф. 11.50.

200 ком. вешингтн-ремонтоар сатова од посребрњеног никла и златног дублеја, навија се без кључа, с механијском машином за сказаљке, са сочивним стаклетом, емајлираним листом и сказаљком за секунд; фино регулирани да иду на секунде, диван сам са ланцем заједно по невероватну цену од ф. 8.50.

Да сви ти сатови добро иду

Јамчим пет година.

217 ком. правога златног прстења са имитованим бриљантима, право 6 каратно злато, у кадићеној кутијици. по ком. ф. 3.75.

184 пари бриљантних минђуша или бутона у 6 каратно злату окована, са дивним бриљантима у врло финој кадићеној кутијици. по пар. ф. 3.75.

222 пара минђуша пунцирано чистим златом, 6 кар. са врло финим мерџаном окована, са кутијицом само ф. 1.50 пар.

164 ком. медаљона од франц. златног дублеја са вештачки начињеним бриљантима, само ф. 2.50.

150 ком. игала за кравате и иначе на прса од правога 6 кар. злата, од ц. кр. аустр. пунцирског звања опробане, са дивно имитованим бриљантима са кутијицом по ком. ф. 1.80

250 ом. дугмета за Шмизете од правога 6 кар. злата са дивно имитованим бриљантима, по ком. ф. 1.80

Сви ови украси дивно су дијамантом опињени и бацају таку ватру, да се њима могу уштедити прави, с читавим капиталима плаћани украси.

Поштанске нарудбине, као и телеграфске, (које ћемо ефектирати кад се наручи у наточ или кад се у напред новци пошљу) треба управити на ову адресу:

Schweizer Uhren- und Goldwaaren- Vertretungshaus

WIEN

Leopoldstadt, Schiffamtsgasse 20. — Z.

5—5